

Sociální práce a lidé se zdravotním postižením

KAS/1SOZP

Předmět **Sociální práce a lidé se zdravotním postižením** byl v akademickém roce 2011/2012 vyučován souběžně pro dva bakalářské studijní obory, a to Sociální práce – jako výběrový předmět „typ C“ (pod zkratkou KAS/1SOZP, 4 kredity ECTS) a Zdravotně sociální pracovník – jako povinně volitelný „typ B“ (pod zkratkou KAS/6SOZP, 3 kredity ECTS). Výuka se lišila organizací studia (rozvrh), počtem kreditů ECTS a tomu odpovídající časovou náročností studijních aktivit, a dále studijními výsledky. Z tohoto důvodu je každý typ předmětu, tj. C-1SOZP a B-6SOZP hodnocen samostatně.

Porovnání výsledků hodnocení studenty skupiny 6SOZP a 1SOZP vykazuje poměrně vysokou míru korelace, v některých případech názorovou shodu obou skupin.

Ot. č. 1

Dosažené průměrné bodové ohodnocení 3,9

Interpretace získaného bodového ohodnocení

Z pohledu studentů je množství teoretických poznatků, které studiem kurzu získali, mírně nadprůměrné.

Z pohledu vyučující jedná se o studenty 1. roku studia, kteří se nacházejí ve fázi adaptace na zvládnání specifických požadavků příznačných pro studium sociálních věd na vysoké škole – tj. řízené samostudium velkých teoretických celků a aktivní mezioborové propojování získaných teoretických poznatků.

Závěr – hodnocení otázky č. 1 ze strany studentů odpovídá obvyklému pohledu adaptujících se studentů v 1. roce studia.

Ot. č. 2

Dosažené průměrné bodové ohodnocení 4,2

Interpretace získaného bodového ohodnocení

Z pohledu studentů je užitečnost získaných teoretických poznatků vysoká.

Z pohledu vyučující bez dalšího komentáře.

Ot. č. 3

Dosažené průměrné bodové ohodnocení 3,7

Interpretace získaného bodového ohodnocení

Z pohledu studentů studenti se domnívají, že získané teoretické poznatky z předmětu v praxi většinou využijí.

Z pohledu vyučující Teoretické poznatky byly v průběhu přímé i nepřímé výuky ilustrovány četnými na četných příkladech z praxe, a to jak v obsahu studijní opory (skript vytvořených v rámci tohoto projektu), tak v průběhu přímé výuky (přednášky, cvičení). Studenti tak měli možnost vnímat, jak sociálně vědní teorie souvisejí s praxí a proč jsou pro praxi důležité a naopak.

V letním semestru již studenti navštěvují praxe a mají tak v omezené míře možnost získané poznatky z kurzu ve své odborné praxi již využít.

Ot. č. 4**Dosažené průměrné bodové ohodnocení 3,8**

Interpretace získaného bodového ohodnocení

Z pohledu studentů je množství příkladů z praxe uvedených v textových studijních materiálech mírně nadprůměrné.

Z pohledu vyučující hodnocení otázky č. 4 a č. 17 spolu korespondují, studenti hodnotí příklady z praxe pozitivně, v položce „co mi v kurzu líbilo“.

Ot. č. 5**Dosažené průměrné bodové ohodnocení 3,8**

Interpretace získaného bodového ohodnocení

Z pohledu studentů je rozsah studijních textů vzhledem k jednotlivým tématickým celkům mírně nadprůměrný.

Z pohledu vyučující rozsah studijních textů zohledňuje absenci primární zdrojové literatury k tomuto předmětu. V ČR dosud neexistuje monografická odborná kniha, která by se přímo zabývala tématem sociální práce s lidmi se zdravotním postižením. Skripta (studijní opora, která vznikla v rámci tohoto projektu) je primárním počinem v této oblasti. Studenti předcházejících ročníků byli z tohoto důvodu nuceni čerpat z přibližně desítky knih a časopiseckých článků s nesourodým zaměřením. Skripta (vytvořená v rámci tohoto projektu), která jsou limitována rozsahem, vytvářejí ojedinělou teoretickou základnu pro tento kurz v rámci ČR, avšak zdaleka nepokrývají potřebu teoretické základny tohoto kurzu a zůstávají i nadále v úrovni „úvodu do“ aplikované studijní disciplíny Sociální práce s lidmi se zdravotním postižením.

Ot. č. 6**Dosažené průměrné bodové ohodnocení 3,3**

Interpretace získaného bodového ohodnocení

Z pohledu studentů je srozumitelnost studijní opory (nově vytvořených skript) průměrná až mírně nadprůměrná.

Z pohledu vyučující lze usuzovat, že studijní opora (skripta) byla srozumitelná, což mohou dokládat i odpovědi na otázku č. 13 a 14.

Ot. č. 7**Dosažené průměrné bodové ohodnocení 3,8**

Interpretace získaného bodového ohodnocení

Z pohledu studentů je srozumitelnost Rozšířeného sylabu (tj. komentovaného průvodce studiem) dobře srozumitelná.

Z pohledu vyučující Rozšířený sylabus je v prezenčním studium nestandardní studijní oporou, která se využívá spíše v kombinované a distanční formě studia. Vzhledem k dlouhodobé absenci vyučující z důvodu závažné nemoci byl rozšířený sylabus (RS) vypracován v tomto předmětu specificky se zaměřením na řízené studium studentů (tzv. samostudium) s oporou v e-learningovém prostředí Moodle (není totéž, co LMS kurz). Pomocí RS, který byl zapsaným studentům zaslán v prvním týdnu výuky, byla realizována nepřímá výuka. Po návratu vyučující do přímé výuky byly v úvodních cvičeních probrány otázky, které se studentům jevily v průběhu samostudia jako problematické. Někteří studenti kontaktovali vyučující ohledně také v konzultačních hodinách (konzultační hodiny jsou jednou z aktivních forem výuky na vysoké škole). Rozšířený

syllabus spolu s možností využití konzultačních hodin plnil roli průvodce studiem.

Ot. č. 8

Dosažené průměrné bodové ohodnocení 3,4

Interpretace získaného bodového ohodnocení

Z pohledu studentů je množství aktivit v kurzu spíše průměrné.

Z pohledu vyučující odpovědi na otázku č. 8 nekorespondují s odpověďmi na otázku č. 18, kde studenti naopak uvádějí, že množství aktivit je vysoké „na to, že se jedná o předmět typu „C“ (výběrový). S ohledem na tento rozpor v odpovědích je otázkou k diskusi, zda studenti hodnotí množství aktivit obecně z hlediska předmětu bez rozlišení typu A, B, C jako průměrné, ale ve vztahu výběrovému předmětu (C) jako nadprůměrné. Studenti se možná/možné ne domnívají, že výběrové předměty mají být „lehčí“, či „méně náročné“ než povinně volitelné nebo povinné předměty (citují výpověď jednoho ze studentů „C předmět by měl být zakončen zábavnou formou“). Je pravděpodobné, že v 1. roce studia ještě nemusí být ve všech případech schopni zcela věcně reflektovat závislost ECTS kreditů předmětu na čase, který je formou kreditů nárokován na zvládnutí studijní látky. (Tento předmět má 4 kredity, tj. předpokládá se, že studenti vynaloží na zvládnutí studijní látky přibližně 100 – 120 hod. v závislosti na svých studijních schopnostech a zvolených studijních strategiích). Rozšířený syllabus KAS/ISOZP pro výuku předmětu v AR 2011/2012 je přílohou tohoto textu. S ohledem na tuto zkušenost a v přímé závisti na výsledky evaluace vyučující tohoto předmětu zavedla do RS od začátku akademického roku 2012/ 2013 ve všech rozšířených sylabech svých předmětů jak konkrétní časovou specifikaci pro každou studijní aktivitu příslušného kurzu, tak souhrnnou časovou dotaci, která je v souladu s konkrétními ECTS kredity příslušného kurzu.

Ot. č. 9

Dosažené průměrné bodové ohodnocení 3,0

Interpretace získaného bodového ohodnocení

Z pohledu studentů je obtížnost prvního korespondenčního úkolu (viz RS) hodnocena jako průměrná.

Z pohledu vyučující První korespondenční úkol je zaměřen na uvedení do tématu kurzu. Studenti se seznámí pomocí internetových odkazů s vybranými organizacemi osob se zdravotním postižením a organizacemi pro osoby se zdravotním postižením a naučí se používat bibliografické citace zdrojů jako jednu ze základních studijních dovedností, kterou dále využijí jak v tomto, tak v dalších kurzech a při tvorbě vysokoškolských závěrečných prací.

Ot. č. 10

Dosažené průměrné bodové ohodnocení 2,7

Interpretace získaného bodového ohodnocení

Z pohledu studentů je obtížnost druhého korespondenčního úkolu (viz RS) hodnocena jako průměrná až mírně náročná.

Z pohledu vyučující Druhý korespondenční úkol (viz RS) je zaměřen na rozvoj studijních dovedností z hlediska kritické reflexe studijních textů a zapojení

vlastních argumentací studenta ke zvolenému tématu. Žánr „odborná esej“ předpokládá práci s odbornou literaturou (kritickou reflexi studovaných zdrojů) a úvahy nad zvoleným tématem podložené odbornou i subjektivní argumentací. Tím se odborná esej liší od běžné eseje (neobsahuje nutně odkazy na odborné zdroje, je více „o subjektivním názoru“) a od referátu (zpravidla se jedná o strukturovaný výtah přejatých informací o problému).

S ohledem na to, že studenti sociálně vědních bakalářských oborů se s tímto žánrem zpravidla setkávají poprvé (na středních školách frekventují nejčastěji referáty, případně eseje), je hodnocení těchto zpravidla prvních pokusů studentů ze strany vyučující shovívavé. Mezi studentskými pracemi se však nezřídka najdou i při těchto prvních pokusech vynikající či zcela výjimečné práce. U studentů vyšších ročníků a studentů navazujících magisterských oborů se dovednost napsat odbornou esej již předpokládá v kultivované formě.

Ot. č. 11

Dosažené průměrné bodové ohodnocení 3,2

Interpretace získaného bodového ohodnocení

Z pohledu studentů se obtížnost zpracování a představení témat v rámci skupinové prezentace ve cvičeních jeví jako průměrná.

Z pohledu vyučující Zpracování a představení skupinových prezentací bylo do kurzu KAS/ISOZP zařazeno nestandardně s ohledem na organizační podmínky výuky (rozvrh výuky) – rozvrh byl postaven na každotýdenní přímé výuce předmětu na rozdíl od kurzu KAS/6SOZP (pro obor Zdravotně sociální pracovník), kdy přímá výuka probíhala v blocích v druhé polovině semestru. Výuka předmětu KAS/ISOZP probíhala v první části semestru formou řízeného studia (tzv. samostudia, viz odpověď na otázku č. 7) a studenti si měli v této době připravit prezentace na základě prostudované látky. Vzhledem k tomu, že jde o studenty 1. roku studia, vedlejším cílem bylo také, aby se vzájemně blíže seznámili při řešení zadaného úkolu. Ač byli na potřebu týmové spolupráce předem upozorněni (viz RS), jen malá část se skutečně sešla a tvořila prezentaci při a po vzájemné diskusi, většina studentů, resp. „skupin“, úkol plnila mechanicky, tj. e-mailem si rozdělili části povinných studijních zdrojů a ty pak mechanicky, a bez souvislostí odprezentovali. Tyto a další nesrovnalosti byly následně v průběhu přímé výuky a jednotlivých prezentací vysvětlovány a studenti tak měli možnost pracovat s chybou (práce s chybou je jedna z cílených výukových metod na vysoké škole).

Ot. č. 12

Dosažené průměrné bodové ohodnocení 2,7

Interpretace získaného bodového ohodnocení

Z pohledu studentů množství času, které studenti věnovali plnění aktivit v kurzu hodnotí studenti jako průměrné až mírně časově náročné.

Z pohledu vyučující množství času, které měli studenti věnovat plnění aktivit v kurzu odpovídá čtyřem kreditům ECTS tohoto předmětu, tj. 100 - 120 hod. Dále viz odpověď na otázku č. 8 a č. 17.

Ot. č. 13

Dosažené průměrné bodové ohodnocení 4,1

Interpretace získaného bodového ohodnocení

Z pohledu studentů byl výklad přednášející hodnocen jako velmi dobře srozumitelný.
Z pohledu vyučující Studenti byli v reakcích na nepřímou výuku (korespondenční úkoly) a v přímé výuce (přednášky, cvičení) aktivní, interakce studentů byla velmi dobrá, s ohledem na obecnou „ostýchavost“ studentů 1. ročníků. Lze usuzovat, že výklad byl srozumitelný, což může dokládat i odpověď na otázku č. 14, ze které (jakož i z reálného počtu konzultací) vyplývá, že studenti nepotřebovali využívat k dalšímu objasnění studijní látky konzultační hodiny.

Ot. č. 14

Dosažené průměrné bodové ohodnocení 4,1

Interpretace získaného bodového ohodnocení

Z pohledu studentů většina studentů, kteří se zúčastnili evaluace, uvádí, že nepotřebovala využít specifickou formu výuky, tj. konzultační hodiny

Z pohledu vyučující reálný počet konzultací k předmětu KAS/ISOZP názor studentů potvrzuje

Ot. č. 15

Dosažené průměrné bodové ohodnocení 3,0

Interpretace získaného bodového ohodnocení

Z pohledu studentů byla časová dotace předmětu průměrná

Z pohledu vyučující časová dotace předmětu byla nastavena tak, aby bylo možné obsáhnout klíčová témata z oblasti sociální práce s klienty se zdravotním postižením s ohledem na zařazení kurzu do 1. roku studia a skutečnost, že výuka metod sociální práce v rámci jiných kurzů je dokončena až ve třetím roku standardního studijního plánu.

Ot. č. 16

Dosažené průměrné bodové ohodnocení 3,2

Interpretace získaného bodového ohodnocení

Z pohledu studentů byli studenti, kteří se zúčastnili evaluace, s výukou předmětu celkově průměrně spokojeni

Z pohledu vyučující hodnocení studentů, kteří se zúčastnili evaluace, odpovídá průběhu výuky daných limitovanými možnostmi přímé výuky (viz odpověď na otázku č. 7) a s nimi spojeným vyšším podílem řízeného studia formou nepřímé výuky

Ot. č. 17

Slovní vyjádření bez bodového hodnocení

Z pohledu studentů bylo na kurzu opakovaně pozitivně hodnoceno zejména „četné uvádění příkladů z praxe, skupinové prezentace studentů a hodnocení prezentací, odbornost a praxe přednášející, srozumitelnost výkladu, styl vedení přednášek a zajímavá látka“

Z pohledu vyučující bez komentáře

Ot. č. 18

Slovní vyjádření bez bodového hodnocení

Z pohledu studentů byla na kurzu opakovaně negativně hodnocena zejména „náročnost C předmětu, hodně úkolů na to, že je to výběrový předmět, málo hodin, málo přednášek, vysoká absence vyučujícího“.

Z pohledu vyučující hodnocení studentů, kteří se zúčastnili evaluace v předmětu KAS/ISOZP odpovídá průběhu výuky daných limitovanými možnostmi přímé výuky (viz odpověď na otázku č. 7) a s nimi spojeným vyšším podílem řízeného studia formou nepřímé výuky.

Argument „náročnost předmětu na to, že jde o C předmět“ nelze z hlediska věcné argumentace akceptovat (viz vysvětlení u odpovědi na otázku č. 8 – předmět typu C/výběrový nerovná se „lehčí předmět“ s „nižšími nároky“), nicméně s ohledem na to, že kurz KAS/6SOZP je studentům jiného oboru (Zdravotně sociální pracovník) nabízen jako specializační v kategorii B (povinně volitelný), lze kurz i v oboru Sociální práce přeradit na základě doporučení některých studentů z C do B. Tento návrh studentů není v rozporu s akreditačními požadavky MŠMT na akreditaci bakalářských oborů sociální práce, předmět byl proto od akademického roku 2012/2013 se souhlasem odborného garanta oboru zařazen do studijního plánu jako B, a to v přímé souvislosti s výsledky evaluace tohoto projektu.

Ot. č. 19

Slovní vyjádření bez bodového hodnocení

Z pohledu studentů Studenti navrhují pro zlepšení kurzu „více přednášek, méně úkolů, méně studijních materiálů, dát do B předmětů“

Z pohledu vyučující k jednotlivým návrhům:

- a) Více přednášek – počet přednášek nebude navýšen, zřejmě byla myšlena menší absence vyučující, což předpokládám, bude splněno za předpokladu neopakující se absence z důvodu nemoci. V případě, že by tomu tak v budoucnu nebylo, bude zajištěno „suplování“ výuky.
- b) Méně úkolů – v dalším běhu výuky bude zrušena jednorázově zakomponovaná skupinová prezentace, ostatní úkoly budou v kurzu zachovány.
- c) Méně studijních materiálů – návrh nelze akceptovat, viz odpověď na otázku č. 5.
- d) Dát do B předmětů – akceptováno. Kurz je od akademického roku 2012/2013 nabízen v kategorii povinně volitelných předmětů B.

Ot. č. 20

Slovní vyjádření bez bodového hodnocení

Z pohledu studentů další připomínky ke kurzu – ojedinele pochvala vyučujícího a poděkování

Z pohledu vyučující další připomínky ke kurzu:

V kurzu KAS/1SOZP bylo velmi mnoho neúspěšných studentů (splnilo 14 ze 45 zapsaných studentů, tj. 31%) ve srovnání s úspěšnými studenty kurzu KAS/6SOZP (splnilo 22 z 27, tj. 81% zapsaných studentů). Jednou z možných příčin může být nerealistické očekávání časové náročnosti předmětu C v rámci skupiny 1SOZP, resp. podcenění nároku 4 kreditů ECTS, a tomu odpovídající časová náročnost studijních aktivit. S tím může souviset skutečnost, že řada studentů, kteří se do předmětu původně zapsali, se po seznámení s Rozšířeným sylabem a podmínkami plnění zápočtu rozhodla, že předmět neabsolvuje, aniž by se z předmětu reálně na začátku semestru včas odhlásila (nezkušenost studentů 1. roku studia s postupy zápisu a odzápisu předmětů - tento předmět bude studentům, kteří se z předmětu neodepsali, ač neměli v úmyslu jej absolvovat, započítán jako neúspěšně absolvovaný). Na tuto možnost ukazuje fakt, že řada studentů neodevzdala již ani první jednoduchý korespondenční úkol, aniž by se z kurzu odepsala. K samotnému zápočtovému testu se

dostavilo jen 24 studentů. Objektivní srovnání výsledků studia formou zápočtového testu (studenti v obou skupinách se na test připravovali z identických studijních zdrojů) skupiny 1SOZP s výsledky téhož (tj. zcela identického) zápočtového testu skupiny 6SOZP pak jednoznačně a prokazatelně ukazuje na nízké zvládnutí studijní látky u skupiny 1SOZP. Výsledky zápočtového testu u skupiny 1SOZP rovněž prokazatelně ukazují na velmi nízkou úroveň zvládnutí studijní látky ve srovnání s minulými ročníky v rámci předmětu 1SOZP. Tato skutečnost může do určité míry potvrzovat postupující obecnou tendenci, kdy se na české VŠ hlásí stále méně vhodně připravených absolventů SŠ na vysokoškolské studium, což je zejména v prvních ročnících zvláště patrné (do vyšších ročníků postupují ti, kdo prošli „sítím“ 1. roku studia a míra studijní neúspěšnosti je ve vyšších ročnících výrazně nižší).

Datum vyhotovení interpretace: 31. 10. 2012

Jméno a příjmení garanta předmětu: Lenka Krhutová

Jméno a příjmení lektorů: Lenka Krhutová

Podpis garanta předmětu